СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 133. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 9-го червня 1936. — VOL. XLIV. No. 133. Jersey City, N. J., Tuesday, June 9, 1936. THREE CENTS

ОРҐАНІЗОВАНОЮ СИЛОЮ — В ОБОРОНІ ЛЕМКІВЩИНИ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Вже покладено трівкі основи під Орґанізацію Оборони Лемківщини Західньої України на Першім Лемківськім Конґресі, що радив у Філядельфії в ґалі Амер. Укр. Горожан 6-то червня від год. 11-тої рано до години 10-тої вечором при участі яких 50 делеґатів з ріжних місцевостей.

Принято статут орґанізації, намічено плян дальшої праці, обговорено справу видавання спеціяльного часопису для лемків, справу допомоги Лемківщині й вибрано уряд, до якого ввійшли: Василь Левчик, голова; Дмитро Капітула, заст. голови; Анастасія Рибакова, заст. голови; Андрій Смит, рекорд. секретар; Михайло Котлярчук, заст. рек. секр.; Петро Ікалович, фін. секр.; адв. М. Радик, заст. фін. секр.; Іван Борисевич, скарбник; Матвій Качмарик, заст. скарбника; Михайло Дудра, головний орґанізатор. Контрольна комісія: Василь Титанич, Степан Фік, Степан Пельц. Уряд запропонувала комісія-матка, до якої входили: Ол. Шаршонь, голова; Качмарчик і С. Слободян, члени. Нарадами проводив Д. Капітула, секретарювали: В. Душник і І. Зазворський. На конґрес наспіло дуже багато писемних і телеґрафічних привітів від ріжних орґанізацій у Злучених Державах, Канаді й старім краю, як теж від поодиноких громадян. Устні привіти зложили представники від наших центральних запомогових орґанізацій, як У. Н. Союз, У. Р. Союз, Провидіння й Народна Поміч, як теж від часописів „Свобода", „Америка", „Націоналіст" і „Січовий Клич", а далі від Союзу Українок Америки, Ліґи Української Молоді Північної Америки, ОДВУ, Чорноморської Січи, Злучених Орґанізацій Міста Філядельфії. Тов. Горожан і інших.

Звіти виказували, що впродовж року, коли розпочато акцію орґанізування лемків в Америці, заложено 26 відділів орґанізації. В тім часі пішло з Америки для Лемківщини коло $2,000. Сама орґанізація зібрала $1,237.

Наради були дуже оживлені. Спеціяльно підкреслено на зїзді заслуги відпоручника „Просвіти" Михайла Дудри, що обїхав яких 50 громад та виголосив 67 рефератів.

Присутні на конґресі українські діячі-ветерани лемківського роду застерігалися проти цього, щоб орґанізацію і їхню акцію вважати за „лемківську", підкреслюючи, що це є — українська акція. Принято теж цілу низку резолюцій, у яких зазначено, що лемки це частина великого українського народу, як теж запротестовано проти кацапської кирині й польонізації Лемківщини.

УКРАЇНЦІ ЗБИРАЮТЬ ОПЛЕСКИ.

НЮ ЙОРК. — У часі мистецьких змагань, що відбулися минулої неділі в Центральному Парку під назвою „Народнього Фестивалю", серед інших 20 народностей брала участь і українська ґрупа танцюристів. Як признає репортер „Ню Йорк Таймсу", українська ґрупа здобула найбільше оплесків від глядачів, що зібралися у числі біля 10,000.

НАРЕШТІ НАВЧИЛИСЯ ГОВОРОТИ.

НЮ ЙОРК. — „Ню Йорк Таймс" з 8-го червня б. р., подаючи звіт про українську православну архиєрейську Службу Божу, що відбулася минулої неділі в присутності архиєпископа Теодоровича і 25 інших священиків у Ню Йорку, вже підкреслює, що українська православна дієцезія не має нічогісінького спільного з московською православною церквою, чи советською Росією.

КОНҐРЕСМЕН ТІНКҐЕМ ПРОТИ РОСІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Републиканський конґресмен Тінкґем, який минулого року обїздив европейські краї, студіюючи їх політичні відносини, зробив заяву, в якій гостро натаврував Росію. Він домагався, щоб републиканська конвенція, що розпочалася в Клівленді, приняла як першу точку своєї програми зірвання всяких зносин з Росією. Через те, що Америка визнала Росію, говорив Тінкґем, тут почав ширитися в застрашаючий спосіб комунізм, бо люди почали його вважати як приємливу суспільну доктрину. З торговельних договорів з Росією теж нічого не вийшло, бо Росія не додержала своїх обіцянок. Комунізм, говорив далі конґресмен, є причиною, що в Італії і Німеччині прийшло до диктатури. Він є також причиною клопотів в Еспанії, як і причиною нинішнього паралїжу Франції. В Англії теж слідні наслідки його шкідливого ділання, а Мексико було під впливом дикого варварства, що випливало з Москви. Тому всякі дипльоматичні звязки з Росією, яка прямує до знищення нашої цивілізації, треба зірвати цілком і це повинно бути головною точкою републиканської програми.

ВІСІМ-ЛІТНЯ ПІЯНІСТКА ВИХОДИТЬ ПОБІДНИЦЕЮ.

На змаганнях гри на фортепяні, що відбулися в „Еолієн Ґол" у Ню Йорку, першу нагороду здобула вісім-літня дівчинка Ґрейс Гарінґтон, яка знала напамять 36 тяжких композицій, як теж зуміла майстерно відограти інші найтяжчі фортепянові твори.

НЕЗВИЧАЙНО ТАЛАНОВИТА УКРАЇНКА.

Незвичайні здібности має дочка нашого земляка п. Андрія Камінського, що живе тепер у своїм маєтку в Словенії біля Марибору. Його дочка Аспазія Ніна Беатриче має 14 літ і є ґімназійною ученицею. Її умові здібности такі великі, що вважають їх чудом. Вона знає стару грецьку і латинську мову так добре, що зі своїм батьком, по фаху вчителем ґімназії, розмовляє тільки по грецьки і латинськи. Крім тих мов знає ще мови: німецьку, французьку, анґлійську, італійську, словінську, хорватську і російську. Тепер учиться приватно в ґімназії, але якби закон дозволяв, то моглаб уже тепер зложити іспит зрілости. Історію, ґеоґрафію, зоольоґію, ботаніку знає до найменших подробиць. Коли їй сказати якийнебудь рік перед чи по Христі, вона точно скаже, хто тоді в якім краю володів і які в тім році історичні події відбулися. Всі ріки на світі знає напамять. Більшу часть Євангелії в грецькій мові знає напамять. Велику грецьку епопею Іліяду вивчилася за 8 днів, а Одисею за 3 дні. Слід зазначити, що п. А. Камінський, з родом з Угнова, студіював за границею, був короткий час учителем коломийської ґімназії та є автором кількох публіцистичних праць у москвофільському дусі.

ЗГОРІЛА, БАЖАЮЧИ ВРЯТУВАТИ ГРОШІ.

В Устяновій біля Устрик Долішних зчинилася в дні 30. квітня ц. р. в год. 8-мій веч. велика пожежа, що знищила до тла 4 господарства. Вогонь вибух у ґаздівстві Михайла Чиряка, звідки перенісся на сусідні будинки. Підчас пожежі пригадала собі жінка Чиряка, що в горіючій хаті лишила 300 зл. і кинулась їх рятувати. Горіюча хата завалилась на неї і Чирячка згинула в страшний спосіб. На згарищі відшукали тільки рештки недопаленої ноги і руки нещасної жінки, а біля неї 90 зл. срібною монетою.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА В МОСТАХ МАЛИХ.

У ночі з 16. на 17. травня ц. р. в забудуваннях Івана Василини в Мостах Малих, пов. Рава Руська, вибухла пожежа. Вогонь перекинувся на сусідні будинки і в короткому часі став горіти цілий присілок села. Жертвою пожежі впало 10 господарств та ввесь живий і мертвий інвентар. Місцевий солтис Михайло Мучка, ратуючи свій інвентар, тяжко попікся. Шкоди обчисляють на кільканацять тисяч злотих. Причина пожежі покищо невідома. Правдоподібно повстала вона внаслідок підпалу якоїсь злобної людини. Поліція веде слідство.

ЩЕ РАЗ ЗБИРАЮТЬСЯ ЗМІНЯТИ СОВЕТСЬКУ КОНСТИТУЦІЮ.

У Москві збирається спеціяльне засідання на всеросійський конґрес советів, щоб ухвалити нову конституцію для советського союзу.

КЛОПОТИ ЕСПАНСЬКОГО УРЯДУ ЗО СТРАЙКАМИ Й МОНАРХІСТАМИ.

Еспанський уряд, без уваги на свої ліві симпатії, має багато клопоту зо страйками. Хоч уряд заборонив страйки, вони не преериваються. Крім цього кружляють чутки про монархістичні заговори. Уряд шукає зброї.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК ТЮТЮНЕВИХ РОБІТНИКІВ У БОЛҐАРІЇ.

З огляду на те, що болгарські тютюневі фабрики відкинули домагання робітників підвищити їм платні — спалахнув страйк усіх тютюневих робітників у Болгарії. Страйкує 20,000 людей. У звязку зі страйком болгарська поліція видала дуже гострі зарядження.

АНҐЛІЙСЬКА МОВА В НІМЕЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ.

Німецький міністер освіти, д-р Руст, видав розпорядок, щоби з початком нового академічного року ввести у всіх вищих школах обовязкове навчання анґлійської мови.

ОСТОРОГА ПЕРЕД СТРІЛЬНАМИ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ.

На терені південно-східних воєвідств були знову, як звичайно кожного року підчас весняних робіт у полі, трагічні випадки експльозій артилерійських стрілен із часів великої війни. Як повідомляє агенція „Всхуд", покликані чинники вложили на громадські управи обовязок остерегти мешканців сіл, де була военна акція, перед небезпекою, яка грозить їм від артилерійських стрілен, що лежать у землі на полях і пасовисках.

НАВІТЬ КОНІ ВТІКАЮТЬ З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО „РАЮ".

До пограничного села Потутори на Кремянеччині прибігло з большевицького боку пятеро лошат, виснажених голодом. Їхній зверхній вигляд відразу дав пізнати, звідки гості, і тому погранична сторожа завернула втікачів назад. Мабуть „весело" проживається в „товаріщів", коли й худобина примирає з голоду.

З ПОСТІЙНОЇ РУБРИКИ „КРАДУТЬ".

Окружний суд у Луцьку, на виїздній сесії у Володимирі засудив на 4 роки тюрми й позбавлення громадянських прав на 6 років бувшого начальника почтової аґенції в Киселині на Горохівщині, Чеслава Вальдека, за спроневірення 7,330 зл. почтових грошей та фальшування документів. Окремо ще суд присудив звернути вкрадені гроші; заплатити 300 зл. судових коштів та зарядив безоглядний арешт.

БУРЕВІЇ ТА ХМАРОЛОМИ НА ЛИТВІ.

Кенінґсберська преса пише з Ковна, що над литовськими місцевостями Поґеґі та Вількішек і їхніми околицями пройшов цими днями буревій, підчас якого був хмаролім. Крім того падав град величини курячого яйця, який повибивав по селах вікна. Дуже багато рогатої худоби згинуло від громів. Буревій спричинив дуже великі шкоди власникам городів та садів.

ПРЕСА ГІТЛЕРІВСЬКОЇ МОЛОДІ.

Згідно з даними, що їх подав один з провідників гітлерівської молоді в Німеччині, Фішер, гітлерівська молодь у Німеччині має 20 власних щоденників та інших часописів. Крім того багато німецьких щоденників містять постійні додатки, присвячені гітлерівській молоді. Загальний наклад преси гітлерівської молоді доходить до 1,042,428 примірників місячно. Таким чином це найбільш розвинена преса молоді на світі.

НАСЛІДУЮТЬ БОЛЬШЕВИКІВ.

Празький парлямент на днях відголосував закон, який дає владі право на те, щоб до кінця 1936-го року розпустила політичні партії, що працюють проти держави. Закон реферував д-р Сухі, який підчеркнув, що цього закона не можна вважати за недемократичний та що є це небезпекою тільки для тих партій, що працюють проти держави.

УБИВСТВО.

Вночі на 18. травня ц. р. невислідженний досі злочинець стрілом з кріса крізь вікно вбив Миколу Оленича, сина Юрка, в Тенетиськах, пов. Рава Руська, Вбивника досі не зловили. Тому, що Оленич був кілька разів караний за крадіжі, підозрівають, що причиною вбивства могли бути особисті порахунки злодіїв, які вже від довшого часу крадуть не тільки в громаді Тенетиськах, але й по сусідніх селах.

36 ЗЛОТИХ ЗА ОДНОГО ЩУРА.

В Амстердамі (Голяндія) оснували бюро, що його завданням переводити праці над винищуванням щурів. Оголосили звідомлення з діяльности цього бюра за рік 1935. Зі звідомлення виявляється, що в 1935. р. в Амстердамі стараням бюра вбито 2,000 щурів, за що бюро заплатило 20,000 ґульденів, цебто по 10 ґульденів (коло 36 злотих) за одного щура.

АРЕШТУВАННЯ.

Дня 17. травня ц. р. поліція арештувала в Тлустім 3 типів, які призналися до вбивства Абрагама Гольцберґа з Садків, повіт Заліщики, якого 24. листопада 1934. р. застрілили крізь вікно в його хаті з кріса. Зараз по вбивстві зчинили крик, що вбивство виконали на тлі расової ненависти. Тепер виявляється, що вбивникам, якими є знані в повіті злодії, йшло про те, щоби позбутися невигідного свідка.

НОВИЙ ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС О. У. Н.

ЛЬВІВ. — Дня 25 травня зачався перед львівським судом присяглих новий політичний процес проти 23 молодих українців і українок, який дуже нагадує варшавський процес. Заведено дуже гостру контролю щодо вступу. Допускають тільки адвокатів, пресових представників і рідню підсудних. Поліцаї контролюють раз-у-раз навіть денникарів. Підсудні ходять чи сидять у товаристві постерункових. Загострення далеко більші ніж у варшавськім процесі.

Підсудні домагаються акту обвинувачення по українськи.

На лаві обвинувачених опинилися: Степан Бандера, Богдан Підгайний, Роман Мигаль, Евген Качмарський, Іван Малюца, Осип Мащак, Семен Рачун, Роман Шукевич, Віра Свєнціцька, Осип Феник, Володимир Івасик, Ярослав Макарушка, Ярослав Спольський, Володимир Янів, Ярослав Стецко, Роман Сеньків, д-р Богдан Гнатевич, Володимир Коцюмбас, Анна Дарія Федак, Іван Равлик, Олександер Пашкевич.

У їх імені зажадав підсудний Стецко, а по нім Мащак, відчитання акту обвинувачення українською мовою. Бандера зажадав, щоб цілу розправу вести українською мовою.

Предсідник заявив, що є постанова, щоб акт обвинувачення був читаний по польськи та щоб розправа була ведена по польськи.

Відношення до української преси.

На салі розправи зявилися заступники української преси. Та їм відібрано призначені їм попередньо місця, які віддано польській пресі, а українську пресу загнано в кут, у місце, де стояв польський напис „праса руска".

З перших заяв підсудних.

Бандера, Мащак, Спольський і Янів заявили на запит предсідника, що їх приналежність є українська. На питання, яке є відношення Бандери до польського війська, цей відповів, що є членом УВО. Предсідник запитав, чи має записати їх приналежність до советської України. Згадані підсудні рішучо заперечили, кажучи, що не признають большевиків. Мигаль відповів, що засадничо його приналежність є українська, а хвилево польська.

Акт обвинувачення.

Польський прокуратор потягнув до відповідальности 17 підсудних за приналежність до Орґанізації Українських Націоналістів. Інших обвинувачує в намові, допомозі чи у виконанні ріжних терористичних актів. Це відноситься до вбивства дир. Івана Бабія, студ. Я. Бачинського, атентату на большевицького консуля, Антона Крушельницького, комісаря вязничного В. Кособудзького, волинського воєводу Юзефського.

Змішує революціонерів з „ножівниками".

Подібно як у варшавськім процесі, так і тут польський прокуратор намагається злучити деяку акцію підсудних з „ножівниками", себто з бандитами. Та, не маючи на це буквально ніякого доказу, додає, що така спілка з бандитами була тільки дискутована між українськими революціонерами, але вкінці — відкинена.

Хто судитиме?

Між суддями присяглими є більшість військових емеритів, полковників тощо. Присяглий суддя Райс викликав на салі добрий сміх, коли запитав, хто це є якийсь Барановський та яка є ріжниця між УНДО і ОУН.

Оборона.

Підсудних боронять 11 адвокатів. Пятьох призначив трибунал з уряду. Оборона домагалася відложення розправи, бо не дано їй змоги переглянути точно акт обвинувачення та обговорити справу з підсудними. Суд відкинув цей внесок.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЧОРТКОВІ.

ЧОРТКІВ (Галичина). — Дня 25 травня розпочалася перед судом присяглих у Чорткові розправа проти 26 обвинувачених у приналежності до Комуністичної Партії Західньої України. З обвинувачених є десять жидів і пять жидівок, сім українців і чотири поляки. Обвинувачені жидівської народности це з професії інтеліґенти або ремісники, поляки це студенти вищих шкіл. Обвинувачені українці це молоді селяни або ремісники з Чортківщини. Але є між ними Евген Липовий, монах-новик з монастиря оо. Василіян у Крехові, що викликало сензацію.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Ente_d as nd Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on Carch 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

A cepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БЛИЖЧЕ ДО ВІЙНИ, ЧИ ДО МИРА?

У цілій Европі й на Далекому й Близькому Сході ще далі нема ні спокою, ні рівноваги.

Головною справою на політичнім овиді являється справа Етіопії. На анґлійські протести проти італійської пропаґанди в Єгипті, Палестині й Індії Мусоліні відповів спокійно, а зараз потім анґлійський премієр Болдвин приняв назад до свого кабінету Гора, що свого часу мусів уступити під натиском публичної опінії, обуреної на пропозиції Гора дати Італії далеко йдучі уступки в Етіопії. Коли анґлійський премієр рішився на цей крок, то це вважають з одного боку за доказ, що Анґлія думає годитися з Італією, а з другого боку, що анґлійська публична опінія вже не займає крайно непримирного становища до італійської анексії Етіопії.

Рівночасно Анґлія пробує склеїти якусь морську угоду. Пробує тепер наклонити до неї Росію, бо Німеччина каже, що вона не хоче зобовязуватися морською угодою, поки нею не буде зобовязана Росія. Тимчасом Москва не хоче зобовязуватися, поки й Японія не буде теж зобовязана.

В Европі нові аліянтські закріплення пробувала недавно Польща, котрої міністер заграничних справ їздив у Югославію, щоби приєднати Югославію, як кажуть, для пронімецької лінії, але вернувся, не добивши торгу.

На Близькому Сході жидівсько-арабський спір у Палестині далі не полагоджений. Як стверджують безінтересовні обсерватори, обі сторони станули на безкомпромісовім становищи: зближення неможливе, спір мусить бути вирішений боротьбою. Справа піде остаточно по волі того, по чиїм боці вийде побіда в боротьбі.

Тимчасом боротьба між жидами й музулманськими арабами викликує симпатії серед інших музулманів, що грозить новими клопотами Анґлії.

На Далекому Сході до замирення не ближче, але ще дальше. Китайці сильно обурені на пачкування японських товарів у Китай через Гопей. Це пачкування позбавляє китайський уряд у Нанкінґу одної третини приходів. Проти цього протестував американський уряд, а китайські націоналістичні студенти зарядили бойкот у Тієнтсіні. Та південно-західня частина Китаю з центром у Гонконґу збирається до боротьби проти Японії. Як Нанкінґ не захоче воювати разом з Гонконґом, то Гонконґ піде війною на Нанкінґ. Це все є покищо нібито місцеві спори, але вони легко можуть знайти відгуки в далеких околицях, навіть поза Азією.

Назагал, спірних питань числом не меншає, а що далі, то більшає. Не зважаючи на мирові заходи таких держав, як Анґлія й Росія, світ не замирюється. Военних спорів чимраз більше. Як вони не доводять до загального вибуху, то тільки тому, що воюючі проти себе сторони ще не утверджені. Ще діються ріжні пересунення. Загальна атмосфера не мирова: всі ждуть війни й до неї горячково приготовляються.

ПРО „ОБОРОНЧЕСТВО". „ПОРАЖЕНЧЕСТВО" ТА „ВОЗВРАЩЕНСТВО"

Головне місто Франції, Париж, це рвночасно головний центр російської еміґрації, котра там ґрупується в ріжних орґанізаціях і товариствах і має навіть свої власні часописи ріжних відтінків. В тих орґанізаціях дискутують цими часами дуже завзято над тим, що жде Росію в найближчій будуччині, а іменно: чи можливий є напад на неї зі сходу так і з заходу, і яке становище повинна би в тім випадку російська еміґрація заняти. Чи вона має станути на становищі „оборонческім" чи на „пораженческім" чи може на невтральнім. А дальше йде про вияснення, в якім напрямі розвивається советський Союз та чого властиво хоче його населення, котре числить 160 міліонів.

І тому то дуже на часі появився виклад аґронома **А. П. Петрова,** котрий виступив на публичних зборах, скликаних паризьким двотижневиком „Новая Россія". Сам референт був шість і пів року активним робітником і членом компартії. Він переводив колективізацію в селах, 5 разів сидів у большевицьких тюрмах, але недавно утік щасливо з большевицького „раю" і тепер живе в Парижі.

Згадані збори відкрив звісний колишній міністер-президент **О. Керенський** та виголосив вступну промову, в котрій схарактеризував доповідника, яко представника советської інтеліґенції „іншої' ніж ми", котра одначе, хоч назверх ріжнородна, має з нами основну внутрішню єдність.

А. П. Петров мав допевра 17 літ, коли вибухла революція. Він є сином селянина, виріс на селі, ходив до советської школи та брав участь у громадянській війні. Він з одушевленням служив советській владі, аж нарешті його совість попала в конфлікт з практикою большевицького режіму. Начеркуючи картину „реальної Росії", зазначив Керенський розвій того режіму за останні два роки: компартія, яко „ідеольоґічно зорґанізована сила" зістала зліквідована, а на це місце прийшла „одностайність поліційно-адміністративного апарату", а також перехід від ідеї світової революції до ідеї „родіни (вітчини) і безклясового народу".

Чиж не все одно, в якім порядку прийде до висвобоження?... О. Керенський витає цей процес, а в нових большевицьких фразах він бачить моральну поразку большевицької диктатури. Нема вправді нічого певного, що та влада і дальше ступатиме дорогою розкріпощення Росії, та коли справді піде, то нашим обовязком є їй не перешкаджати.

Інтеліґент „советської продукції".

А. П. Петров не мав іще часу втратити на еміґрації типічних прикмет советського інтеліґента нового видання. По способі його говорення, по вигляді його думок та по будові його промови, горячої і нескладної, — ми відразу відчуваємо в нім „чоловіка з другого береґа". Будучи мужиком з ярославської ґубернії, він задержав особливости природнього оповідання, а яко активний бувший советський робітник, він переніс на еміґрантську трибуну способи і фраз советського балакання.

Публика, що виповняла салю Соціяльного Музею, перервала йому часто окликами протесту та насміщками, однакож слухала його виводів з увагою і цікавістю. Безсумнівна щирість бесідника настроювала слухачів у його користь. Висказані ним думки представляли безумовно інтересний матеріял для тих, що з уваги на свою еміґрантську вдачу не погоджувалися з ним.

Це перший раз в еміґрантській авдиторії зроблено пробу сформулувати опозиційні настрої тої советської молоді, котра брала участь до останнього часу в комуністичній роботі.

Боротьба з большевиками за нове життя.

Я виріс на селі — зачав свою доповідь А. Петров, а мій батько і досі не є „розкулачений". Підчас громадянської війни я вступив у компартію, щоби боронити революцію. Моя ненависть до гнобителів скріпилася особливо підчас війни з Поляками, коли ми були примушені заключити ганебний мир, щоби в той спосіб забезпечитися від удару в плечі зі сторони білих (Денікина й інших).

І сам я тепер еміґрантом, але та еміґраця, що втекла від повсталого народу, є мені чужою.

Всі советські громадяни поставили на минувшині хрест. Всі запряглися до будування нового життя. Упродовж сімнацяти літ росли нові суспільні сили. Тепер той процес закінчився і не є правдою, немовби в Росії всі терпіли. Там боряться з теперішньою владою так, як Росія ще ніколи не боролася. Боротьбу веде тепер не лише інтеліґенція, як це перше бувало, але цілий народ. Влада стрічає спротив в кождій волости, у кождім селі, у кождім місті. Коли взяти на увагу завзяття цеї боротьби — то ще ніколи нічого подібного в історії не бувало. Міліони людей гинуть на засланню, але боротьба ведеться дальше.

Советські тюрми є переповнені революціонерами, що вийшли з народу, однакож ті люди і на засланню не згинають голов.

За що бореться народ.

А. П. Петров старається сформувати настрої тих борців так, як вони представлялись йому в розмовах на ріжних кінцях радянської держави.

Я не є сторонником революційного зриву або виступу. Ми є противники „національної революції", а то тому, що наше поняття „національности" напевно не погоджується з вашим.

А. П. Петров сподівається змін від урядових реформ. Та дорога є найбільше правильною безболізною й ощадною. В чім же повинна міститися „коректура советської системи"? Нею мають бути **свобідно вибрані совети.**

Досконалішої системи ми собі не представляємо, а й тут, за границею, я її не знайшов.

Державний капіталізм у Советах дійшов уже до границь неможливости. Большевицька влада веде — дослівно сказавши — боротьбу зі всім народом, з цілим населенням держави. Та ще з більшою ненавистю відноситься народ до „приватного капіталізму". Колиж прийдеться вибирати між одним і другим, то народ безумовно вибере перший з них, а то з тої причини, що він всеж таки забезпечує йому „соціяльну рівність і почуття людського достоїнства", котрі в приватно-капіталістичних державах топчуть ногами.

Нова конституція.

Кронштадтські моряки піднесли клич: „свобідно вибрані Совети на зміну диктатурі". Той клич упав глибоко в народні серця...

В нову большевицьку конституцію ніхто не вірить. Ту конституцію, видуману тепер большевиками, ніхто не вважає за реформу. Всі розуміють дуже добре, що це тільки штучка, щоби задержати за собою попередню диктаторську власть. Доказом того є по думці А. Петрова так звані „прямі списки", дуже подібні до тих списків кандидатів, що усталені в новій польській виборчій ординації. Кандидати на вищі становища управи будуть накидуван згори, і ніякої ради проти цього не буде.

Правильна реформа — по думці Попова є можлива лише при багатоступневих свобідних виборах.

Тимчасом большевицька влада позволяє на добровільні вибори лише в сільських советах, а не допускає їх при обласних виборах і при виборах у поодиноких советських републиках. Це однак нам не подобається.

В останніх роках самосвідомість народу надзвичайно виросла вгору. **Народ прямує до цього, щоб усунути невідповідальний уряд.**

Ми бачимо в уряді передусім орґанізаторів народнього господарства, а потім допевра політиків. Ми бажаємо собі освободитися від самоволі в господарськім життю, а хочемо мати закон і порядок.

Суспільні відносини повинні бути зорґанізовані на підставі „взаїмної помочі і творчої солідарности", а то тому, що в противнім випадку є немислимим зорґанізувати „соціяльно справедливу суспільність".

Оборона здобутків революції.

Доповідник знов підносить, що він уважає небажаною дорогу революційного перевороту, тому, що у новій громадянській війні будуть розділені сили.

Народ буде з розпукою боронити здобутки лютневої, а ще більше жовтневої революції (в 1917 р.), а це тому, що допевра по жовтневій революції робітники і селяни в боротьбі з білим (чорносотенним) рухом, себе остаточно освідомили.

Чи поворот до старого? Алеж у советськім Союзі нема ані одної людини, котра би думала, що хтось може виступити з претенсією на землю, нутро її, ліси або взагалі на маєтки, котрі вже перейшли на власність держави.

По думці еміґрації — говорив Петров, — культура в Росії нібито страшно підупала. Однакож після моїх помічень вона надзвичайно піднялася вгору. Виросло почуття людського достоїнства і бачимо величезний гін до знання. Ті люди ні перед ким не склонять своїх голов.

Доконечні реформи.

Якіж реформи є доконечні? Основною реформою мусить бути закинення примусової колективізації. Не вдоволивши селян щодо цього — не можна буде нічого зробити.

Рівночасно повстає питання про нове розділення ґрунтів.

Петров не бачить у тім нічого страшного. В роках 1929—1931 виконано 3 або 4 переділи землями. Потрібних до того спеціялістів є досить і виконати це цілком легко. Притім однак треба задержати совхози, бо вони мають державне значіння. Селяни певно не будуть цьому противитись.

Крім того потрібні є ще такі реформи: свобода у виборі роду користування землею, свобода орґанізації кооператив, свобода зміцнення старань про розвій і обслугування сільського хазяйства (в тім напрямі вже багато зроблено) скріплення кадрів спеціялістів — усе те справи, що відносяться до скріплення селян.

(Дальше буде).

А. Фліґель.

ГЕНДЕЛЬ І ЙОГО ПЕРУКА

Двірський капельмайстер Ґеорґ Фрідріх Гендель мусить у пятій годині бути в короля. Його слуга Джеймз знає вже, що тоді робити. Приносить свіжо закручену, напудровану перуку, палицю і партитуру „Самсона". Але коли хоче вийти, щоб замовити повозку, Гендель задержує його.

„Пройдуся трохи, гарний день. Ти вільний на нині".

Опинившися серед вуличного гамору, Гендель вслухується у голосний, дзвінкий ритм життя, що котиться вулицями, шукаючи в нім музичної теми, й небавом починає підсвистувати якусь мельодію.

Враз стає перед ним повозка й чути свавільний голос четаря королівської сторожі, що питає:

„Галбо, пане капельмайстре. Може, мій візник завезе вас до замку? Я не потребую його більше!"

Гендель заперечує ввічливо рукою й хоче йти далі.

„Дякую, молодий друже! Пробіжу пішки, перука останеться свіжішою".

Четар заноситься молодечим сміхом.

„Ви без перуки, пане капельмайстре, мов жовнір без кріса. Без неї мабуть і компонувати не вмілиб?"

Гендель дивиться на молодого джиґуна й каже:

„Не можу вам цього зрадити, пане четарю. Бо ануж уберете мою перуку й будете також компонувати! Їдьте далі... Саме прийшла мені на думку одна мельодія... Будь ласка лишіть мене самого!"

Четар кланяється й не є певний, хто з кого більше зажартував. Коні рушили й повозка покотилася далі. Гендель чекає на вільний перехід. Музика дзвенить у нім і він забув уже про четаря. Всетаки бачить, що люди, що проходять біля нього, оглядають його мов якесь диво. Простягає руку, щоб переконатися чи перука не перекривилася й враз перелякано спускає її назад. Перуки взагалі на голові нема. Повозка четаря скручує саме в другу вулицю й Гендель бачить, що його перука, його святочна перука висить на клямці при дверцятах повозки. Тоді кричить так голосно, як лише може:

„Гей, скажіть візникові стати! Бравн — пане четарю — чуєте...!" але вуличний гамір заглушує його слова. Гендель витирає зіпріле чоло. В пятій мусить бути в короля, а додому вертатися запізно, а без перуки йти годі.

„Заплачу по королівськи за одну перуку", сказав Гендель голосно в своїм схвилюванню; й враз якась ніжна жіноча ручка дотикається його рамени.

„Мільорде, можу вам помогти. Мій батько є перукарем усеї королівської дружини. Називається Брок. Проведу вас до нашої крамниці, це недалеко"...

Гендель, не розпитуючи багато, хапає малу дівочу ручку й дає собе вести.

„Як називаєтеся"?

„Дженні", відповідає дівчина. „Я така щаслива. Вчора чула, як ваша милість грали"...

„Отжеже ти знаєш мене?"

„Так", говорить Дженні й дивиться на Гендля захопленими очима. А він? Він забув уже, що перед хвилею був лютий як сто чортів зприводу згубленої перуки; навпаки, тішиться, що так сталося, бо таким робом пізнав цю чарівну, малу Дженні. Її дзвінкий сміх і свавільна балачка мило вражають його вухо й він майже невдоволений, що так скоро прийшли до крамниці.

Джордж Брок витає Гендля низьким поклоном. Він також пізнав його відразу й з обуренням дивиться на доньку, що так сміливо веде достойного гостя за руку, мов старого знайомого! Але Гендель не хоче випустити малої ручки. Старий перукар це бачить і не може вийти з дива. Просить пана капельмайстра до малої кімнати, що призначена для ліпших гостей, і приказує доньці принести скринку з червоного ляку, де є найвибагливіші перуки. Гендель вибігає з крамниці. Старий Брок кладе старанно палицю й партитуру „Самсона" на прилавок і входить із Гендлем до малої кімнати. Однак там не говорить майже нічого про перуку, бо Гендель засипує старого питаннями про Дженні. Батьківське серце Брока росте на гордощах.

„Так... Дженні, це дуже добра дитина. Пильна, господарна, ощадна. Чи любиться в кім...? — Ні, — не любиться, але цілими днями захоплюється концертами вашої милости..."

Вбігає Дженні з червоною скринкою. Гендель оглядає перуки оком знавця. Дженні помагає вибирати й її гарна голівка наближається зрадницько до Гендлевого лиця.

Враз відзивається дзвінок у Крамниці й Дженні миттю вибігає з радісною усмішкою, що її Гендель не годен відгадати. Чує, як вона за дверми сміється й жартує й дуже довго обслуговує нового клієнта.

Старий Брок занявся майже побожно перукою достойного гостя, а тимчасом Дженні влітає в крамниці в обійми четаря Бравна. Цілує його скоро — заскоро, як на його залюблене серце, й шепче:

„В батька є капельмайстер Гендель. Кожної хвилини можуть увійти"...

„Гендель?" — сміється четар. „Можна продати йому його власну перуку, що завісилася на дверцятах моеї повозки!" Витягає з кишені помяту перуку й кладе на прилавок коло палиці й „Самсона". „Але лишім Гендлеві перуки й скоренько закрути мені папільоти"...

„Ах", каже Дженні, „яка я дурна, забула на смерть про папір до папільотів. Чекай, що то взятиб?"

Розглядається по крамниці й завважує на прилавку „Самсона". Шах-мах і вже держить у руці кілька сторінок із середини: „Пан капельмайстер не завважить так відразу"...

Опісля скоро й вправно крутить збентеженому четареві папільоти. Її всміхнене личко нахиляється притім так близько до нього, що він не може здержатися, бере його в руки й сильно цілує, забуваючи про знищену партитуру.

В малій кімнаті Гендель питає саме Брока, чи не можливе булоб, щоб таке ніжне й молоде сотворіння як Дженні рішилося стати його дружиною. Брок є такий збентежений, що не знає, що відповісти. Настає хвилина прикрої мовчанки й саме в тім менті чути за дверми підозрілий шелест дертого паперу, а опісля поцілунки.

Гендель непокоїться. Це не заздрість — це шелест дертого паперу виводить його з рівноваги.

Скоро бере першу-ліпшу перуку й вбігає до крамниці. За ним всувається старий Брок.

Дженні й четар Бравн відскакують від себе.

„Як бачу, панночка дуже інтимно крутить пану четареві папільоти. Ах, — це ви, Бравн! Де моя перука?"

Збентежений четар показує на прилавок. Гендель підходить до молодого старшини й непритомно дивиться на його голову.

„Брок — де мій „Самсон?".

Цим разом Дженні показує тремтячою рукою на стіл.

Гендель перелистовує неспокійно партитуру й враз мала любов великого Гендля розбивається на дрібні куски...

„Яж собі це й думав! Бракує 13-тої і 14-тої сторінки. Моїм „Самсоном" зробила четареві папільоти!" — закричав і вилетів мов вихор із крамниці, тріснувши дверми.

„Дженні..." застогнав батько. „Як ти могла щось таке зробити. Він саме хотів просити, щоб ти стала його дружиною. Тепер усе пропало".

Дженні бачить в уяві життя, повне слави й багатства. Хто знає, може й король запросив би її.. й мимоволі сльози стають їй в очах.

„Шкода!" — говорить тихо до себе. „Для кількох папільотів пропало все!"

Враз четар Бравн притягає її до себе й цілує заплакані очі, що стають знову веселі й ясні.

„Ах, що там!" — говорить самопевно. „Гендель хай компонує, а любов хай лишить четарям королівської сторожі!"

Знак часу.

— Ви мені так подобається, панно Ірино; може побачимось у середу?

— Хіба в четвер, бо в середу мій шлюб.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЯК ВИГЛЯДАЄ ЖИТТЯ ПІД ДИКТАТУРОЮ.

На вістку, що національно-соціялістичний уряд Німеччини думає поставити на суд 257 католицьких священиків, о. Пітер Дофі, відомий католицький проповідник, виступив у церкві св. Франціска з Асижу в Ню Йорку зо знаменитою публичною проповідею, з котрої ґазети подали довжезні виїмки, а котра кидає світло на питання, як живеться людям під диктаторами.

Між іншим о. Дофі говорив: „Це замітно, що національні соціялісти обвинувачують католицьких священиків за такі самі полові злочини, яких вони самі, як це загально відомо, допускалися.

„Жахливі поширення полових збочень між жовнірами націстів і серед молодечих організацій є певним знаком занепаду Німеччини як нації.

„Спираючися на свої власні досвіди, націсти обвинувачують францішканів у місті Кельн за збочені полові зносини з особами в шпиталях і притуловищах для божевільних, щоб такими обвинуваченнями розбудити ненависть німецького народу проти всіх католицьких священиків".

О. Дофі каже, що всі докази проти священиків підроблені. Державні урядники, що йшли на ревізію до монастирів, приносили з собою жіночу одіж, яку потім їх фотографи фотоґрафували так, ґейби вона все була в монастирі. Державна поліція, що виступає з обвинуваченнями, має наняті проститутки, котрі готові посвідчити, що їх звели черці.

ВІД ЧОГО ОЖИВАЄ ПИСЬМЕНСТВО?

З нагоди закінчення шкільного року в католицькім університеті св. Івана в Бруклині о. Генрі М. Голд звертав католицькій молоді, що цього року виходить з цеї школи, увагу на велику недостагу письменників і мислителів серед католиків в Америці:

„На жаль, ми не маємо досить освічених католиків між бесідниками й письменниками. Наші вуха наповняють галасом дикі доктринери з невеличкою освітою й без ніякого світогляду тоді, як наші католики, що покінчили школи, сидять дома й дивуються, як довго можна терпіти такі відносини.

„Стидно за таку сонливість!"

Чи поправляться відносини від такої промови? Чи помагає що показати на лихо й сказати: „ганьба!"?

ВІД ЧОГО ЛЮДИ ОЖИВАЮТЬ.

Дотикається цього питання в своїх писаннях Іван Франко, котрому якраз доля судила жити на Україні в таких часах, що скидалися на ті, які описував у своїй промові о. Голд.

У „Молодій Україні" Іван Франко писав:

„Горяча проповідь Драгоманова, ведена крім друкованого слова також при помочі оживленої кореспонденції, головним своїм змістом мала те, щоби привчити галичан читати, студіювати, відучити їх від пустої фразеольоґії і втрати часу, а засадити за реальну роботу. Він звертав увагу на насушні потреби народу, на застій у політичнім життю, на неуцтво й поверховність світочів і проводирів галицької України; як із найтяжчим ворогом воював із привичним у нас крутійством, породженим бюрократичною школою, і не переставав допікати людям доти, доки не докопався в їх душі до живого й болючого. Його статті й листи, то були для значного числа галичан мов удари батога; вони пекли й боліли, часто трафляли невинуватих, бували несправедливі, але завсіди змушували думати, входити в глиб справи та робити обрахунок з власним сумлінням. Непедаґогічна в подробицях, ця метода була чудово відповідна власне до розбурхання грубошкірої, лінивої та байдужної рутенської натури".

ВІД ЧОГО ЦЕРКВА МЕРТВА.

На відбуваючихся в Сиракюзі, Ню Йорк, зборах пресвітеріянської церкви Америки заведено дискусію про теперішні суспільні й промислові відносини в краю.

Один з визначних провідників цеї церкви, д-р МекДовел, бувший „модератор" церкви, сказав:

„Коли церква не повинна приймати ніякої соціялістичної ні комуністичної програми нашого дня, вона мусить висувати наперед і представляти евангелію, що є втіленням суспільного змагання до людської поправи". З дальших слів бесідника видно, що він розуміє під поправою не тільки поправу людини, але й поправу суспільности.

Провідник певно не буде мати нічого проти цього, щоб цими висказами мірити принаймні його церкву набудуче.

ЛЕКЦІЯ В ДЕМОКРАТИЗМІ?

Московський комісаріят допустив до шкіл синів і дочок „здеклясованих людей", себто дітей колишньої шляхти й багачів.

„Ми тепер приймаємо до комсомольської орґанізації" — пише „Комсомольська Правда", „всіх молодих людей, без огляду на їх суспільне походження, котрі доказали свою посвяту для совєтської країни".

Вона сама каже, що сім літ тому, як за таке допущення заявилася ґрупа комуністів з Бухаріном на чолі, то цю ґрупу прозвано правими опортуністами, а їх думку назвали шкідливим базіканням, бо, мовляв, як пустити в орґанізацію сина буржуя, то він зараз починає в орґанізації вертіти з середини.

За що колись судили Бухаріна, нині це саме заводять і цим чваняться як поступом до демократії. Та демократія не виглядає так: у демократії, партія переводить у життя свою програму, а не чужу. Як партія перебирає чужу програму, то цим вона перед народом доказує свою політичну нещирість, політичне крутарство, і така партія серед демократично дозрілого громадянства довго не поживе.

ДИКТАТУРА В АМЕРИЦІ.

В американських ґазетах появилися новинки про те, що военний департамент (міністерство війни) у Вашингтоні пропонує конґресові приняти цілу низку законів про права уряду на випадок війни.

Відомий американський фейлетоніст Гейвуд Брун каже, що на випадок ухвалення цих внесків в Америці була би заведена на випадок війни військова диктатура.

Він підчеркує замітний факт, що якраз ті, що звичайно не хочуть ніякого вмішування федерального уряду в суспільні й політичні справи в часі мира, перші готові признати урядові таку надзвичайну владу на час війни.

У тому нема нічого дивного: що іншого значить не признати федеральному урядові в часі мира ніякої влади вмішування в суспільні й політичні справи, як не видати народ на визиск економічний, визиск народніх мас економічними дужими людьми й установами?

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за травень 1936 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	377.35
2.	236.05
3.	221.20
4.	90.77
5.	195.39
6.	29.35
7.	237.14
8.	209.83
9.	148.09
10.	204.13
11.	75.09
12.	145.00
13.	79.21
14.	32.86
15.	17.31
16.	72.98
18.	135.26
19.	10.51
20.	188.29
21.	120.68
22.	35.22
23.	40.65
24.	97.55
25.	130.68
26.	38.49
27.	57.94
28.	106.28
29.	179.53
30.	67.77
31.	132.23
32.	30.23
33.	93.08
34.	9.35
36.	139.05
37.	106.61
38.	241.11
39.	101.74
40.	21.58
41.	38.82
42.	154.00
43.	87.60
44.	143.86
45.	251.90
46.	36.32
47.	40.51
48.	64.49
49.	22.50
50.	185.70
51.	54.29
52.	113.21
53.	61.01
54.	36.79
55.	53.11
56.	176.54
57.	144.19
58.	149.01
59.	146.72
60.	34.24
61.	24.13
62.	108.74
63.	273.44
64.	100.52
65.	266.33
66.	122.76
67.	187.27
68.	25.71
69.	81.63
70.	270.06
71.	13.16
72.	51.73
73.	95.66
74.	33.76
75.	122.38
76.	325.57
77.	88.97
78.	127.87
79.	27.07
80.	38.84
81.	153.07
82.	77.64
83.	163.29
84.	38.52
85.	223.69
86.	240.90
87.	189.09
89.	25.41
90.	258.03
91.	340.30
92.	20.59
93.	58.79
94.	349.27
95.	45.01
96.	145.76
97.	145.68
98.	121.21
99.	182.41
100.	90.04
101.	46.99
102.	491.72
103.	107.26
104.	257.89
105.	181.33
106.	257.16
107.	25.00
108.	92.37
109.	220.21
110.	5.82
111.	38.35
112.	281.49
113.	67.67
114.	54.06
115.	27.20
116.	55.62
117.	111.42
118.	96.45
119.	33.08
120.	159.16
121.	144.54
122.	51.20
123.	153.27
124.	103.92
125.	50.14
126.	96.79
127.	171.72
128.	17.77
129.	35.98
130.	335.93
131.	17.69
132.	154.89
133.	250.75
134.	95.72
135.	31.05
136.	174.82
137.	211.14
138.	56.42
139.	79.34
140.	80.92
141.	73.03
142.	123.52
143.	80.76
144.	23.27
145.	54.50
146.	157.47
147.	421.91
148.	28.77
149.	49.68
150.	38.76
151.	112.15
152.	125.00
153.	9.83
154.	50.50
155.	444.20
156.	109.57
157.	9.98
158.	257.01
159.	95.42
160.	118.08
161.	150.21
162.	44.51
163.	103.90
164.	88.13
165.	31.59
167.	72.01
168.	208.46
169.	44.27
170.	177.38
171.	17.78
172.	41.96
173.	80.74
174.	23.77
175.	174.09
176.	276.56

Відділ	Заплатив
191.	121.73
192.	116.00
193.	130.38
194.	41.76
195.	40.57
196.	47.86
197.	44.10
198.	63.62
199.	15.65
200.	142.69
201.	44.63
202.	38.13
203.	5.47
204.	413.11
205.	25.17
206.	434.64
207.	79.83
208.	22.58
209.	89.85
210.	43.35
211.	177.98
212.	48.46
213.	347.46
214.	45.39
215.	26.10
216.	40.61
217.	405.68
218.	248.29
219.	118.19
220.	185.14
221.	571.73
223.	285.59
224.	15.19
225.	22.56
226.	18.48
227.	85.79
228.	74.21
229.	228.32
230.	172.95
231.	29.68
232.	65.85
233.	64.42
234.	141.53
235.	137.52
236.	171.46
237.	219.74
238.	116.07
239.	283.35
241.	85.99
242.	140.48
243.	67.29
244.	22.72
245.	102.49
246.	57.04
247.	251.29
248.	60.72
249.	45.35
251.	206.68
252.	68.12
253.	82.91
254.	109.34
255.	67.04
256.	45.57
257.	35.82
259.	190.81
261.	13.34
262.	56.76
263.	67.10
265.	31.04
266.	101.56
267.	92.83
268.	88.46
269.	42.54
270.	205.68
271.	79.33
272.	25.72
273.	152.41
274.	174.42
275.	91.10
276.	306.36
277.	142.70
278.	53.19
279.	15.33
280.	178.72
281.	132.08
282.	210.94
283.	130.60
284.	62.60
285.	21.24
286.	42.40
288.	236.14
289.	31.16
290.	56.51
292.	428.24
293.	43.37
294.	39.42
295.	192.96
296.	269.49
297.	25.39
298.	81.78
299.	49.18
300.	145.55
301.	145.92
303.	65.63
304.	101.78
305.	65.54
306.	37.94
307.	56.85
308.	118.27
309.	49.82
310.	93.55
311.	14.86
314.	13.88
315.	25.96
316.	283.81
317.	76.07
318.	152.55
319.	64.97
320.	112.37
321.	78.70
322.	54.33
323.	69.93
324.	165.31
325.	96.52
326.	128.14
327.	42.80
328.	27.26
329.	5.42
330.	97.57
331.	42.21
332.	77.99
333.	90.97
334.	197.76
335.	49.40
336.	225.36
337.	23.01
338.	275.26
339.	107.46
340.	19.67
341.	79.92
342.	182.55
344.	72.44
347.	128.49
349.	70.32
350.	113.09
351.	45.65
352.	98.69
353.	25.76
354.	21.80
355.	67.83
357.	55.68
358.	57.96
359.	91.26
360.	14.29
361.	1,001.81
362.	63.25
363.	89.25
364.	357.07
365.	101.96
367.	289.92
368.	23.06
369.	215.04
370.	229.04
371.	184.92
372.	35.76
373.	31.64
374.	44.93
375.	104.12
376.	24.09
377.	12.48
378.	24.10
379.	62.38

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
177.	98.94	381.	31.93
178.	82.83	382.	77.40
179.	203.08	383.	168.39
181.	122.25	384.	36.72
182.	160.20	385.	241.78
183.	31.06	386.	19.00
184.	12.57	388.	153.86
185.	87.30	390.	43.84
187.	35.41	392.	25.70
188.	48.80	396.	99.02
189.	12.74	400.	66.68
190.	35.36	401.	40.68

З місячних вкладок нових родів обезпечення ______ $41,924.80

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	15.73	221.	9.65
2.	5.76	225.	14.54
3.	4.84	230.	3.81
7.	1.13	233.	9.04
8.	5.71	234.	24.12
12.	2.08	237.	2.68
19.	1.58	243.	18.23
20.	3.17	245.	3.08
28.	32.56	257.	7.31
30.	11.32	262.	5.38
33.	8.69	268.	2.93
37.	17.20	274.	1.49
39.	36.03	275.	18.25
57.	4.98	276.	6.96
62.	1.18	277.	2.02
65.	16.00	278.	1.15
70.	3.80	280.	1.13
83.	5.26	282.	3.55
90.	14.74	283.	4.93
101.	2.84	284.	3.37
102.	4.96	286.	41.50
106.	11.86	288.	3.83
108.	10.63	292.	2.87
112.	12.53	295.	1.13
117.	4.46	298.	3.05
125.	3.61	305.	8.31
127.	5.65	316.	3.03
134.	3.06	321.	5.01
135.	2.08	322.	1.31
139.	2.35	326.	3.33
140.	1.64	328.	2.01
142.	13.30	331.	4.74
143.	11.55	332.	1.58
147.	28.99	334.	2.28
151.	9.79	335.	6.34
155.	7.96	336.	8.93
156.	1.29	341.	1.75
161.	4.41	342.	25.28
170.	16.22	349.	6.30
181.	1.57	358.	2.52
185.	6.68	361.	21.90
189.	9.56	363.	.88
190.	.84	365.	4.96
206.	5.45	367.	3.51
208.	10.51	368.	.74
209.	4.26	370.	21.43
215.	2.14	371.	1.30
216.	15.82	384.	28.93
217.	2.74	385.	4.03
218.	2.20	388.	19.28

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$798.39
Разом від членів	$ 42,723.19
Процент від морґеджів	1,678.91
Процент від бондів	4,031.88
Процент від позичок	1,013.90
Сплати морґеджів готівкою	154.33
Перенос морґеджів на власну реальність	159,723.48
Продаж бондів	74,250.00
Заробок на бондах	3,890.63
Сплати позичок нових родів обезпечення	797.50
Зворот позичок до фонду народнього	15.00
Сирітська часть по бл. п.:	
в. 384 Козяк Михайло	250.00
Разом	$288,528.82

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 43 Городиський Василь	$1,500.00
в. 48 Мицьо Йосиф	1,000.00
в. 48 Вуксанович Марко	500.00
в. 77 Мацелюх Василь	500.00
в. 100 Жега Марія	500.00
в. 112 Гірняк Пелягія	500.00
в. 142 Левчак Катерина	1,000.00
в. 147 Кущак Олекса	420.46
в. 152 Атаманчук Іван	750.00
в. 176 Демкович Петро	1,000.00
в. 176 Щурко Стефан	1,000.00
в. 221 Мадей Йосиф	1,000.00
в. 239 Дацьків Кирило	472.92
в. 267 Рутович Юлія	500.00
в. 280 Гоцко Марія	500.00
в. 384 Козяк Михайло	1,000.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 105 Феснак Захарко	100.00
в. 217 Гойсак Стефан	57.50
в. 221 Петришин Василь	186.00
в. 301 Петрина Василь	109.00
Справи правні у виплаті сирітських частей	25.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 2 Ґурба Максим	50.00
в. 28 Васильчук Микола	35.00
в. 30 Величко Розалія	25.00
в. 51 Батицький Роман	50.00
в. 63 Шостачко Володимир	30.00
в. 82 Питак Семко	50.00
в. 82 Балик Михайло	25.00
в. 85 Паращак Данило	35.00
в. 91 Карваш Юрій	50.00
в. 91 Любка Анна	35.00
в. 97 Цебровський Кароль	35.00
в. 99 Ільків Яцко	35.00
в. 102 Подоляк Семен	50.00
в. 102 Дорош Дмитро	100.00
в. 109 Кендза Михайло	35.00
в. 117 Троняк Іван	35.00
в. 121 Яворський Стефан	35.00
в. 125 Зелінка Марія	15.00
в. 130 Бурдиян Стефан	35.00
в. 147 Бохняк Михайло	25.00
в. 155 Паснак Теодор	50.00
в. 177 Рекрут Володимир	35.00
в. 177 Олійник Текля	25.00
в. 202 Кіцак Анна	30.00
в. 206 Зелененький Дмитро	35.00
в. 218 Ґружовська Анастасія	25.00
в. 218 Ляхоцький Онуфрей	25.00
в. 229 Притула Петро	35.00
в. 231 Коваль Микола	25.00
в. 238 Довганчук Микола	35.00
в. 262 Падла Василь	35.00
в. 268 Ваврик Іван	25.00
в. 270 Яцків Анастасія	25.00
в. 281 Драґанчук Юлія	25.00
в. 298 Дідоха Марія	35.00
в. 305 Рихальський Йосиф	35.00
в. 320 Івахів Олекса	35.00
в. 342 Маслюк Григорій	50.00
в. 350 Сливинський Михайло	35.00
в. 370 Вітовський Гавриїл	50.00
в. 370 Березіцький Йосиф	30.00
в. 400 Стебен Франко	35.00

Виплати з фонду народного:

На українські наукові видавництва по англійськи	150.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Зворот позичок і грошеві звороти нових родів обезпечення	1,106.77

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орґан	3,595.00
Податок від реальности	1,500.90
Свобода за праці, світло, опал і т. п.	1,037.05
Платня головного уряду	683.00
Свобода на рахунок Ювилейної Книги	500.00
Платня помічних сил	185.00
Лікарі за нових членів	153.00
Видатки канцелярії, почта, телефон і т. п.	94.03
Справи правні	85.00
Нагороди за нових членів	81.00
Асекурація реальности від вогню і нещасних випадків	60.70
Кошта подорожей і представництва	52.30
Офісові прибори	19.26
Печатки для відділів	17.07
Журнал	9.00

Інвестиції.

Перенос морґеджових інвестицій на власні реальности	159,723.48
Закуплено державою обезпечених морґеджів	77,682.29
Заплачено за морґеджі і процент на морґеджах	1,608.72
Інвестовано в нових морґеджах і заплачено залеглі податки на морґеджах	13,535.61
Позички членам на нові роди обезпечення	7,719.00
Разом	$283,739.06

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем квітня 1936 остала	$285,471.17
Прихід за травень	288,528.82
Разом	$573,999.99
Розхід за травень	283,739.06
Готівка з кінцем травня 1936 остає	$290,260.93

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 290,260.93
Морґеджі	1,261,122.70
Бонди	860,233.85
Реальности	855,871.10
Дім У. Н. Союза	110,000.00
Позички членам	469,092.00
Разом	$3,846,580.58

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$3,093,944.78
Фонд адміністраційний	124,725.17
Фонд запомоговий	76,969.92
Фонд резервовий	13,155.34
Фонд конвенційний	32,990.18
Фонд народній	1,392.95
Fluctuation Fund for Mortality & Investment	225,594.00
Фонд посмертний старого роду обезпечення	73,449.88
Фонд сирітський	204,358.36
Разом	$3,846,580.58

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за травень 1936 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	9.90
2.	13.75
3.	7.66
4.	1.58
5.	6.80
6.	.25
7.	12.15
8.	14.85
9.	13.75
10.	2.70
11.	11.93
12.	1.35
13.	10.60
14.	.90
15.	1.12
16.	6.30
18.	3.15
20.	10.20
21.	9.68
22.	.25
23.	1.13
24.	11.70
25.	1.35
26.	4.95
27.	.90
28.	6.90
29.	9.25
30.	6.75
31.	7.70
33.	12.15
36.	6.75
38.	3.60
39.	4.95
40.	2.03
42.	8.10
43.	1.80
44.	11.93
45.	13.73
46.	.68
47.	3.40
48.	2.93
50.	17.55
51.	.90
52.	6.10
53.	2.93
54.	1.00
55.	3.85
56.	13.50
57.	8.55
58.	10.15
59.	9.23
60.	2.93
61.	2.70
62.	9.00
63.	18.23
64.	9.00
65.	15.30
66.	.75
67.	6.52
68.	1.35
69.	3.38
70.	8.33
72.	4.90
73.	4.28
74.	.45
75.	10.35
76.	15.52
77.	5.62
78.	5.05
79.	.90
80.	3.40
81.	7.65
82.	4.95
83.	11.25
84.	2.00
85.	16.65
86.	7.65
87.	11.70
89.	2.25
90.	18.90
91.	21.15
92.	1.00
93.	1.35
94.	15.75
95.	6.50
96.	9.90
97.	13.05
98.	4.10
99.	16.45
100.	4.05

Відділ	Заплатив
102.	25.65
103.	4.73
104.	7.65
105.	11.70
106.	10.35
107.	2.30
108.	4.75
109.	6.52
112.	9.10
113.	4.73
114.	6.10
115.	1.50
116.	6.30
117.	1.80
118.	1.15
120.	11.05
121.	13.50
122.	1.55
123.	5.85
124.	7.42
125.	4.90
126.	2.93
127.	8.10
128.	.90
129.	.75
130.	13.95
132.	6.10
133.	2.25
135.	4.25
136.	17.78
137.	11.70
139.	4.23
140.	7.00
141.	.45
142.	14.85
143.	4.05
144.	2.30
145.	6.10
146.	6.53
147.	31.72
148.	3.38
149.	2.93
150.	10.80
151.	12.83
152.	3.75
154.	.50
155.	23.20
156.	10.60
158.	13.28
159.	4.73
160.	4.50
161.	12.60
162.	1.15
163.	4.73
164.	11.25
165.	3.60
167.	4.05
168.	6.30
169.	.25
170.	11.93
171.	5.40
172.	9.45
173.	4.75
174.	4.05
175.	5.85
176.	10.80
177.	1.35
178.	3.60
179.	13.73
181.	.70
182.	6.55
187.	.45
188.	4.05
189.	1.15
191.	6.98
192.	7.20
193.	2.21
194.	.50
196.	3.85
197.	.75
198.	2.95
200.	8.55
201.	4.50
204.	31.05
205.	4.10
206.	27.70
207.	2.93
208.	.70
209.	1.35
210.	1.13

Відділ	Заплатив
211.	6.55
212.	.45
213.	13.95
214.	2.70
217.	16.20
218.	9.68
219.	4.73
220.	10.80
221.	34.20
223.	29.25
225.	2.25
227.	6.30
228.	2.50
229.	13.10
230.	16.88
231.	8.55
232.	5.85
233.	.90
234.	15.75
235.	10.80
236.	7.65
237.	12.15
238.	8.35
239.	20.25
241.	1.35
242.	10.80
243.	9.45
244.	1.58
245.	8.10
246.	2.25
247.	12.20
248.	4.50
251.	6.55
252.	3.60
253.	1.60
254.	5.40
255.	2.70
256.	3.33
257.	1.58
259.	9.00
261.	1.60
262.	1.60
263.	1.35
265.	2.48
266.	4.05
267.	3.85
268.	4.28
269.	2.48
270.	13.75
271.	5.10
273.	3.60
274.	6.53
275.	4.95
276.	22.05
277.	8.33
278.	3.45
279.	.90
280.	4.75
281.	4.28
282.	15.75
283.	5.40
284.	.45
285.	.50
286.	4.05
288.	14.18
289.	4.05
290.	2.93
292.	27.22
293.	1.35
294.	3.38
295.	2.93
296.	10.40
297.	2.25
298.	2.25
299.	2.48
300.	4.73

Відділ	Заплатив
301.	6.30
303.	2.70
305.	4.05
306.	1.60
307.	1.15
308.	2.70
309.	1.35
310.	2.70
311.	1.15
314.	1.60
315.	.25
316.	11.70
317.	4.28
318.	9.67
319.	2.50
320.	5.65
321.	6.08
322.	1.80
323.	7.90
324.	5.18
325.	2.25
326.	7.88
327.	6.80
328.	2.25
330.	10.60
331.	5.00
332.	6.13
333.	3.85
334.	8.78
335.	2.50
336.	16.00
337.	.25
338.	13.05
339.	6.48
340.	1.80
341.	1.35
342.	17.78
344.	2.03
347.	8.30
349.	6.55
350.	1.35
351.	1.35
352.	5.65
354.	.67
355.	2.48
357.	2.70
358.	3.15
359.	6.07
361.	44.55
362.	8.45
363.	12.15
364.	16.90
365.	4.73
367.	11.95
368.	.50
369.	12.85
370.	7.65
371.	10.80
373.	3.15
374.	3.38
375.	6.98
377.	1.35
378.	2.70
379.	8.80
381.	1.60
383.	13.05
384.	8.55
385.	10.35
386.	3.15
388.	14.85
390.	6.98
392.	1.80
396.	5.85
400.	11.70
401.	1.80

З місячних вкладок	$ 2,276.19
Процент від морґеджів	956.32
Процент від бондів	562.50
Продаж бондів	24,750.00
Заробок на бондах	1,296.87
Сплати морґеґів	495.00
Разом	$30,336.88

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 64 Верхоляк Гелина	400.00
в. 155 Балюх Іван	346.00
в. 283 Борачок Катерина	400.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошев ізвороти нових родів обезпечення Т. 2	55.53

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Укр. Тежневик	475.00
Свобода за друки і праці	155.25
Платня помічних сил	270.00
Видатки почтові	25.00

Інвестиції:

Закуплено обезпечених державою морґеджів (Ф. Г. А.)	24,157.45
Процент і правні кошта за морґеджі	492.70
Разом	$26,776.93

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем квітня 1936 остала	$67,340.50
Прихід за травень	300,336.88
Разом	$97,677.38
Розхід за травень	26,776.93
Готівка з кінцем травня 1936 остає	$70,900.45

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 70,900.45
Морґеджі	146,334.59
Бонди	114,870.71
Реальности	56,650.92
Позички	25.00
Разом	$388,781.67

Стан довжний:

Фонд посмертний	$284,993.18
Фонд адміністраційний	103,788.49
Разом	$388,781.67

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в четвер, 11 червня, точно в годині 8-мій вечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо деякі справи до порішення. Довгуючі члени зволять вирівнати конче цього місяця свою залеглість в Товаристві, бо контрольна комісія забере книжки до обрахунку. Членів, котрі ще мають нікета, просимо принести на ці збори. — В. Ґурянський, секр.

НЮ БРІТЕН, КОНН. Бр. св. Петра й Павла, від. 254, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що з огляду на те, що Братство влаштовує пікник, збори Братства відбудуться дня 12 червня, перед пікніком, а не 19-го червня. Тому обовязком кождого члена є прийти на збори д ня 12-го червня, точно в годині 7:30 ввечір, до церковної галі. — М. Тимчишин, секр.

МОЛОДЬ ДО МОЛОДІ.

(Надіслане з Галичини).

Дорогенькі Товаришки за морем!

Хочу з Вами поділитися враженнями з Шевченківського концерту.

Ще ніколи Шевченко не був для мене таким близьким, як сьогодні. Нині грала я на його святі.

Ах, Боже! Це може видасться Вам смішне, що я так кажу, але направду, коли хтось має 16 літ і сміливі мрії, то таке свято для нього є чимось таким дорогим і близьким, що годі описати.

I мене в сімї великій,
В сімї вольній, новій,
Не забудьте помянути
Незлим тихим словом.

Друга половина цих слів Великого Пророка — сповнена.

Тут у нас всі, почавши від маленької сільської дівчинки, а скінчивши на поважному громадянстві, всі величають нашого ґенія, як хто тільки зможе.

Може тепер зрозумієте, чому я така зворушена, що і я могла приложити трошки праці до звеличання памяти нашого Батька.

Та чим це все супроти великих діл його, супроти тої спадщини, яку він нам лишив?

I мене в сімї великій
В сімї вольній, новій...

Чи направду все з його Заповіту ми вже сповнили? Ми молоді, перед нами життя, поле до праці. Праці тихої та мозольної, але праці, що дає щастя, бо наскільки таке на землі існує, то тільки в нас самих, коли знаємо, що сповняємо те, до чого ми призначені, коли працюємо.

Не знаю, як у Вас, але тут березень присвячений серед учениць Шевченкові. Читаємо тоді докладніше його поеми, а навіть поглиблюємо своє політичне знання з його творчости. Шевченко, хоч який ґеніяльний, то не придавлює нас своєю величчю. Він, як добрий батько, горне до себе всіх, хто лише відчує його щире, велике серце.

Ми свідомі, що нашим завданням є сповнити волю Шевченка.

Шевченко переріс своїх сучасників і кволим землякам кинув клич гордого революціонера: „Кайдани порвіте і вражою, злою кровю волю окропіте". І прийшов зрив, найкращі сини України пішли в бій за волю.

Та показалося, що слово великого ґенія не ввійшло ще до глибини серця всього нашого народу. Ще треба багато праці, щоб освідомити наш нарід. Ось де для нас поле до праці.

Обставини праці в нас трохи інші, як у Вас, бо ми працюємо і над собою і над найменшими братами, а Ви більше самі над собою. Але зате на Вас тяжить велике завдання: репрезентувати нас перед ширшим світом.

Ось які думки насунулись мені з нагоди концерту в честь Шевченка.

Щодо вражінь з концерту, то в мене їх мало, бо, виступаючи, я не могла замітити всього, що є можливе для глядача. Та одно можу сказати: стилеві народні одяги, безпосередня щирість виконавців, зрозуміння хвилі у глядачів ствердили таку милу, своєрідну атмосферу, що направду хотілося забути за сумну дійсність і думати, що „В своїй хаті своя правда і сила і воля".

Думаю, що ми, дорогі Сестрички і Браття, вже на добрій дорозі до сповнення заповітів нашого Великого Пророка.

Д. Сидір.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

АЛЕНТАВН - НОРТГЕМПТОН, ПА.

Відчити про Лемківщину.

В неділю, 31-го травня б. р., відбувся в Алентавн відчит про положення українців на Лемківщині. Коли учасники заповнили українську галю, о. Сенета представив як бесідника п. Михайла Дудру, як того, що ніс просвіту під лемківську стріху, і що його ляхи замкнули були до варшавської темниці, з якої по 8-мох місяцях американський консул його визволив і виставив йому пашпорт на виїзд до Америки.

П. Михайло Дудра, виїжджаючи до Америки, мав на ціли розповісти краянам - емігрантам про теперішне політичне й економічне життя їх рідних у старім краю. Лемківська Комісія, котра повстала при товаристві „Просвіта" у Львові, надала йому повновласть, як свому речникові, і поручила давати відчити й організувати комітети для допомоги Лемківщині.

Учасники зборів привитали делегата гучними оплесками. Прелегент у півтора-годиннім відчиті зясував незавидну долю наших братів-лемків під польським пануванням. Розповів, як Польща у всякий штучний спосіб хоче відорвати лемківську вітку від українського пня, і як це їй почасти вдається при помочі юдів-запроданців. Сам народ має відпорну силу і не признається ні до москалів ні до поляків, а називає себе руснаками. Треба лиш дати йому українську книжку і часопис, щоби він пізнав, що він є частина українського народа, а тоді ніщо не знівечить його. Не дармо кажуть, що лемко твердий, і справді він є твердого характеру і коли ми дамо йому допомогу на його освідомлення, то він стане заборолом на західних окраїнах, він буде тим гранітом-скалою, на котрім ляхи зуби собі поломлять. Що всякі галапаси-москвофіли мають іще приступ до народа, за це почасти спадає вина на українців з східної Галичини, бо мало нтересувалися своїми братами-лемками. Тепер, коли товариство „Просвіта" поширює книжки і часописи, йде справа до ліпшого. Такі повіти, як Сянік, Лісько, Березів, Добромиль, є так освідомлені, що немає у них більше „русских", а самі українці. Найбільше запущені повіти Коросно, Ясло і Горлиці, але і там уже можна надибати 25 процентів свідомих українців. Читальні „Просвіти" заборонені в тих повітах, а існують читальні Качковського, до котрих були спроваджені російські книжки, а що нарід їх не розуміє, то хоч-не-хоч, мусіли спроваджувати книжки українські, з котрих нарід черпає науку, бо їх розуміє. Поляки будують по лемківських селах русско-польські людові доми при помочі москвофілів, однаке нарід бачить, що то є лише петля на його шию і зачинає здавати собі ясно справу, що русско - польська спілка хоче відорвати його тим способом від материнього українського пня і винародовити на користь польської нації. Коли Польща боїться самої назви „Україна", то в українстві мусить критися велика сила, страшна для Польщі. Народ на Лемківщині прозріває, а ми подаймо йому поміч і засилмо цілу Лемківщину українськими книжками і часописами, а коли лемко буде освідомлений національно, то дасть собі раду з наїзниками-займанцями.

По рефераті були запити на ріжні теми, на що бесідник відповідав і пояснив вдоволяючо.

Опісля добр. Павло Лагоцький в своїй краснорічевій бесіді заохотив присутніх до зложення жертви на просвітні цілі Лемківщини. Він сказав, що не робить ріжниці, з яких сторін хто походить, бо освідомити національно Лемківщину є в інтересі цілого українського народа. Лемки-українці будуть муром-твердинею на заході українських земель і будуть свідком минулого, як далеко сягала українська держава за княжих часів. До збирання ножертв зголосилися панночки: Катерина Качмарик, Ольга Гришко, Марія Турчин і Стефанія Климань. Жертви зложили по $1: о. Дмитро Сенета, Василь Гришко, Ольга Гришко, Іван Зазворський, Михайло Радьо, Пайзя Марущак і пані Корінь (з Бетлегем). По 50 ц.: Павло Лагоцький, Захар Гуцайлюк, Михайло Мельничук, Михайло Келичава, Василь Касич, Михайло Красуляк, Марія Попик, Микола Гнат, Катерина Позибанчук і Василь Ракочий; по 25 ц.: Михайло Шацький, Іван Федорак, Ілько Завидюк, Стефан Маркович і Марія Мешко. Дрібними датками $6.40. Разом зібрано $19.65.

Добр. Василь Гришко сказав, що наша акція для допомоги Лемківщині не може кінчитися на сьогоднішніх зборах, але треба її продовжати і тому радив завязати місцевий Комітет Оборони Лемківщини. До Комітету зголосилися 12 членів і вибрано добр. Івана Зазворського делегатом на Лемківський Конгрес до Філядельфії. По відспіванню українського гимну „Ще не вмерла Україна" учасники розійшлися домів, вдоволені з відчиту, на котрім почули, що приспана ворогами Лемківщина будиться зі сну до нового українського життя.

Наступного дня, 1-го червня, відбувся такий самий відчит у галі Ст. Глущака в Нортгемптон, Па. Бесідника представив о. Володимир Уляницький, заявляючи, що лемківська справа його дуже обходить та схарактеризував лемків як спосібних, метких, бизнесових і надзвичайно справедливих людей та як побожних христіян, котрі побудували багато церков в Америці. Бесідник підкреслив, що ніхто не потрафить так промовити до серця лемків, як їх вірний син, котрий, хоч роджений в Америці, то вихований під стріхою лемківської хижі, й знає душу лемка та відчуває його терпіння під ляцьким пануванням.

Добр. Михайло Дудра переповів зібраним про теперішне незавидне положення брата-лемка під польським кнутом. Як ляхи при помочі русофілів стараються відокремити лемка від українського народа, зробити з нього „почцивего русіна", а потім сполщити. По школах учать дітей по польськи, а дві години на тиждень, як на глум, позволяють учити з лемківського букваря, в котрім є половина польських слів. Одинока рада є, щоби не допустити до винародовлення лемка, дати йому українську книжку і часопис і освідомити його національно, а тоді твердий характер лемка не так скоро піддасться спольщенню.

По скінченню відчиту були деякі запити, на котрі бесідник відповідав вдоволяючо.

Гром. Заячківський, хоч сам походить зі східної Галичини, радить дати поміч Лемківщині, бо вона є висунена на захід, на пограниччя і є найбільше переслідувана ляхами.

Жертви на допомогу Лемківщині зложили по $1: о. Володимир Уляницький, Микола Олекса, Стефан Струс, Юстина Пацала і Михайло Крайняк; по 50 ц.: пані Уляницька, Василь Саюк, Ілько Махіброда і Лука Демчук. Дрібними датками $5.05. Разом зібрано $12.05.

Жертви, зібрані в Алентавн і в Нортгемптон, по відтягненню доконечних видатків, будуть вислані до п. Івана Борисевича у Філядельфії, як головного касієра Комітету Оборони Лемківщини.

Присутній.

Сварка.

— Слухай, не ображай мене!

— Або ти знаєш, що я думаю?

— Ні, але я думаю, що ти про мене думаєш!

— А звідки ти знаєш, що я про тебе думаю те, що ти про мене думаєш?...

У мандрівному театрі виступив директор перед заслону: — Коли поважана публика не вспокоїться і крики та сміхи й далі триватимуть, то я скажу акторам ще раз відіграти першу дію цієї драми!"

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ НІМЕЧЧИНИ ПІД ОДНИМ ПРОВОДОМ.

(ВУНІ) Часто говорять про зворотні точки в історії розвитку деяких суспільних, політичних чи культурних явищ. Може в ніяких фактах сучасного нам дня не знаходимо стільки даних для ствердження зворотних „історичних" точок, як саме в ділянці будови, а радше внутрішньої перебудови націонал-соціялістичної Німеччини. Внутрішній партикуляризм на майже всіх ділянках суспільного, державного і навіть духово-культурного життя перед і повоєнної Німеччини загально знаний. Цеж був звязок менш чи більш упривілеєних державок зі своїми старими традиціями й формами. Сьогодні вже можемо говорити про більші чи менші залишки цього партикуляризму, яких остаточна ліквідація проволікається з чисто зовнішньо-технічних причин. Не вимагає окремого доказу твердження, що повне, остаточне стоплення, внутрішне сціплення цілої народньої псхихіки прийде щойно тоді, коли на життевій арені залишиться нове, сучасне покоління, виховане в нових обставинах.

Цьому новому поколінню, його вихованню присвячує націонал-соціялістичний рух, який саме розторощив німецький партикуляризм, незвичайно пильну увагу. Особливо турбуються в Німеччині питанням тіловиховання. „Вправа тіла приносить нашому народові силу, відвагу і скорість". „Вправою тіла кріпшає тіло, дух і душа" і т. п. Під такими гаслами відбувся в Берліні 19. квітня ц. р. в „Дойчляндсгалле" — найбільшій модерній галі Берліну, що може зовсім свободно помістити 10,000 видців, а на свому стадіоні три тисячі вправляючих (в цій галі відбуваються теж кінні перегони) — великий попис-свято з приводу злучення під одним прапором усіх союзів для тіловиховання („Ферайне фір Ляйбесібунген"). З тим днем скінчили своє існування більш як триста союзів і шість міліонів вправляючих знайшлися в руках одного проводу. У битком набитій галі, з ріжними достойниками і почесними гістьми в льожах, вправляли на стадіоні 3,270 осіб. Ріжноманітна програма, переплітана продукціями оркестри, тривала три години. Найкращою точкою вечора був показ руханки військової школи з Віндсор і вправи німецької олімпійської дружини на реку.

Інші збірні точки: вправи булавками, хустинками, біг в плітками, штафета, руханка на приладах і т. п. нагадували нам площу Сокола-Батька підчас „Свята Молоді", пластового „Свята Весни" чи іншого попису. Коли відкинути ступенування зовнішніх моментів, то неодні наші імпрези були повновартні з цим німецьким пописом.

Закінченням програми було коротке слово „державного провідника спорту", Чамера фон Остена, і передача новоутвореній організації прапору від провідника третьої Німеччини, Адольфа Гітлера.

Ця імпреза це одна картинка з того, як сучасна Німеччина змагає послідовно до консолідації своїх внутрішніх сил, до створення одноцілої, одним духом та одною організацією оживленої модерної держави.

ПОДЯКА.

КАРГОНДЕЙЛ, ПА.

Я, членкиня У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним і відділовим урядникам У. Н. Союза за скору і повну виплату посмертного по бл. п. моїм мужеві. Бажаю У. Н. Союзові найкращого розвою і кличу всіх, хто ще не належить до У. Н. Союза, щоб ставали його членами, бо це своя рідна організація, яка найкраще дбає за своїх членів.

Анна Городиська й діти.

Родова традиція.

Старий Борсук має двох синів, які щоденно бють його і поневіряють.

Одного дня посварилися за якусь дрібницю. Один син зловив батька за голову, другий за ноги і викинули крізь вікно. Потім зперед хати викинули до городу. Надумувалися ще, чи не викинути старого через пліт аж на вулицю, коли старий Борсук відзивається:

— Гов, шубравці! Доволі цього! Я вашого небіжчика діда теж не викидав дальше, як до городу.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА. (25)

Тарзанові близнюки остовпіли. На хвилю їх мозок був наче спаралізований і вони не могли зібрати думок. Вони більше відчували своє критичне положення, ніж його розуміли. Там ззаду було якесь село, можливо село людоїдів. А тут перед ними грізно вишкірений дикун зі списою. Хлопці поглянули на себе, а Дік легесенько прошептав: „Будьмо чемні з ним".

„Добрий день", заговорив Док до дикуна, здушуючи всіма силами свій переляк. „Гарний день, неправдаж?" Зопінга стояв мов камінь. Після ласкавих слів Дока він заворушився і висипав перед хлопців цілу купу слів, яких вони зовсім не розуміли. Після цього він знову приняв непорушну, грізну поставу.

Після короткої хвилі мовчанки Дік замітив: „Нема що з ним розводитись, ходімо собі". Він поступив один крок, але Зопінга в той момент притулив йому вістря списи під самі груди. Дік пристанув. Після короткої мовчанки дикун вказав рукою напрям до села і кивнув їм головою, щоб туди ступали. Хлопці послухали приказу.

„Я гадаю, що він нас просить на обід", заговорив Док зі скритим сарказмом. „На щоб він уже нас не просив, ми робім те, що він каже", відповів Дік, який у цю хвилину не мав охоти до жартів. Нерадо вони повернулись і повільно направлялися до села. Ріжні гадки їм находили на голову. Теперішня небезпека була більша ніж пригода з львом.